

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XIX. De Rerum Permutatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

De Rerum Permutatione. 761

incurritur ipso Jure. *l. 2. C. de Jur. emphyt. Nov. 7. c. 3. §. 2.* Si tamen emphytevta negaret culpam vel delictum, cui annexa est caducitas, adeundus foret Judex, ut ferret sententiam declaratoriam culpæ vel delicti. Et, si emphytevta re satis cognita vel liquida renueret cedere prædiò & possessione, non auctoritate Domini, sed decretò & ministeriò Judicis expellendus foret. *Fachin. l. 1. Controv. c. 95.* In Bavaria in casu negatæ culpæ opus est formali Processu Judicario, nec sufficit nuda Judicis accessio. *arg. tit. 12. art. 6. Jur. Bavar.*

TITULUS XIX.

De Rerum Permutatione.

SUMMARIUM.

1. *Quid sit Permutatio, & quam producat Actionem.*
2. *Quæ res permutari possint.*
3. *An, & quomodo Beneficia Ecclesiastica.*

Permutatio latissimè accepta dicit omnem commutationem, & contractum, in quo res quæcunque datur pro alia; in quo sensu comprehendit etiam emptionem venditionem, mutuum, & plerosque contractus; sed in hoc sensu non est hujus loci: generaliter accepta est contractus realis, quo res aliqua datur ea lege, ut vicissim detur res alia. Si res in specie & determinata, non fungibilis, detur pro alia re certa in specie non fungibili, seu corpus pro corpore, v. g. equus A. pro equo B. hæc domus pro hoc agro.

Bbb § voca-

vocatur à quibusdam cum Wefenbec. Vulteio, P. Pirhing *strictè permutatio*: si verò species pro genere, vel vicissim; aut si res fungibilis pro non fungibili, vel vicissim; aut si fungibilis pro fungibili, seu *quantitas* pro *quantitate* detur, quæ frequentius contingunt, ut si equus A. detur pro aliquo equo, vel pro frumento, aut frumentum pro vino &c. est *latè permutatio*. Adeoque generaliter accepta permutatio comprehendit *strictè* & *latè* talem: prior videtur rectè dici contractus *nominatus*, posterior *innominatus*, & vix differt, saltem in effectu, ab illo contractu innominato, quem vocant, *do, ut des*; ratio, quia ipsum Jus inter permutationem & contractus innominatos facit discrimen, dum in *ff. lib. 19.* ponit de utrisque diversos titulos, quarum *de Rerum permutatione*, & quintum *de Præscriptis verbis*, quæ actio per se competit contractibus innominatis, consequenter indicat, aliquam permutationem (utique *strictè* sumptam) non esse contractum innominatum: quamvis DD. plerique, utique attendentes præcisè, quod communius & frequentius evenire solet, Permutationem indiscriminatim vocare soleant contractum innominatum. Id certum, quòd in utraque, *strictè* & *latè* accepta, debeat saltem ex una parte intervenire traditio, ut detur actio, vel *ex permutato*, vel *præscriptis verbis*, qua & altera pars cogatur ad realiter implendum; cùm permutatio non perficiatur solo consensu, sed reali præstatione, atque ideo contractus realis sit. *l. 1. §. 2. ff. l. 3. C. h. t.* Si utraque pars rem actualiter tradat, demum evadit perfecta permutatio. Quamdiu ex neutra parte

secuta

secuta est traditio, negotium consistit in nudo pacto de permutando. Præterea notandum, quòd res, quæ datur pro alia, non debeat esse pecunia, aliàs foret emptio-venditio, aut locatio-conductio. A *mutuo*, cum quo permutatio rerum fungibilium valde convenit, tamen adhuc differt, quòd in hoc contractu reddenda sit alia res similis, v.g. pecunia pro pecunia, frumentum pro frumento &c. neque intenditur principaliter acquisitio alterius rei, sicut in permutatione, sed principaliter spectatur utilitas mutuatarii.

Dico 1. Permutari possunt omnes & solæ res, 2
 quæ emi & vendi. 2. etiam Ecclesiasticæ immobiles & mobiles prætiosæ, ex iusta tamen causa, & cum debitis solennitatibus. 3. quæ sunt necessariæ, licet permutatio fiat inter duas Ecclesias. 4. possunt tamen permutari res sacræ & spirituales inter se, licet vendi nequeant. 5. & vicissim res alienæ, licet vendi possint, sub permutationem non cadunt. Pars 1. constat ex *l. 1. ff. h. t. & l. 1. ff. de contr. empt.* Pars 2. ex *c. 1. 5. & Extrav. Ambitiosa. int. com. de rebus Eccl. alien. c. 6. h. t.* Pars 3. ex *cit. Extrav. & iis, quæ ad tit. XIII. de reb. Eccl. alien. n. 4.* dicta sunt. Pars 4. ex eo, quia id nullibi prohibetur in Jure, neque continet Simoniam, modò temporale pro spirituali non interveniat per modum pretii: & hioc res sacra & spiritualis pro temporali juxta *c. fin. h. t.* permutari nequit, sicut vendi; cùm id foret Simoniacum. Pars 5. ex *l. 1. §. 3. & 4. ff. h. t.* Unde, qui rem alienam permutat, & tradit alteri, non habet actionem *præscriptis etiam verbis* ad hoc, ut & alter tradat rem; quia actus fuit nullus;

lus; agere tamen permittitur *conditione causâ datâ causâ non secutâ. §. 4. cit.* Sed contra hoc

Objic. 1. In *d. l. 1. §. 1.* conceditur *actio infanctum* ad interesse, si res aliena fuit permutata, & postmodum à domino evicta. 2. Permutatio numeratur inter titulos ad præscribendum habiles, si res aliena ignorant per viam permutationis data est. *l. 4. §. 17. 18. ff. de Usurp.* ergo permutatio rei alienæ parit actionem Publicianam. *l. 7. §. 5. ff. de Publ. in rem. act. §.* ad utrumque: illud procedere, quando jam ex utraque parte facta est traditio; qui enim rem propriam dedit, & alienam accepit bona fide, utique alterum sibi habet obstructum ad præstandam evictionem, & inchoat, domino non comparente, præscriptionem, proin rectè utitur actione Publiciana, & gaudet evictionis jure.

§ Dico 2. Etiam Beneficia Ecclesiastica inter se permutari possunt, observatis tamen sequentibus. 1. si permutatio fiat justa de causa. *c. 5. h. t. 2.* in manibus legitimi Superioris, ad quem spectat Institutio, & ejus autoritate. *c. un. eod. in 6. c. 5. cit. c. 7. seq.* aliàs enim committeretur Simonia Juris Ecclesiastici, permutatio foret nulla, & permutantes incurrerent excommunicationem. *d. c. 5. & Extrav. 2. de Simon. int. Comm.* licitum tamen est permutare volentibus præviè inter se convenire, at cum relatione ad futurum Superioris consensum. Si autem Superior resignationis permutantium acceptet, facultatem non habet beneficia resignata conferendi aliis, nisi permutantibus; cum non resignent absolutè, sed conditionatè. *c. un. cit. Clem. un. eod.* Quare si permutatio etiam ex alia

causâ

causa non fortiretur effectum, liber est reditus ad beneficia præhabita. *c. 8. h. t. 3.* cum consensu habentium jus præsentandi, eligendi, conferendi, prout nempe fuerint beneficia patronata, electiva, collativa; cum fieri nequeat permutatio cum præjudicio aliorum. 4. si permutantes habeant in beneficiis jus vel in re, vel saltem ad rem. *c. 6. de Except.* cum res aliena permutari nequeat. 5. prohibitum quoque est permutare beneficium cum alia re etiam spirituali vel sacra absque auctoritate Pontificis. per *c. 5. cit. & c. fin. de Pact.* ubi generaliter prohibetur omne pactum circa beneficia, uti & 6. interveniente quacunque pactio- ne Simoniaca, qualis etiam probabilius esset, si conveniretur de compensatione pecuniaria, vel pensione, pro dimisso beneficio pinguiore, vel reditus ampliores ferente. per *c. fin. cit. t. t. ut benefic. Eccl. sine diminut.* quia id foret Simonicum.

Objic. 1. contra ultimum membrum. Compensatio pecuniaria solum statuitur pro fructibus majoribus: ergo solum fit pro re temporali: ergo non committitur Simonia. 2. in *c. 6. h. t.* approbatur permutatio duarum Ecclesiarum, in qua excessus reddituum, quos una Ecclesia præbebat majores, per pecuniam fuit compensatus: ergo. 3. Talis compensatio fieri potest auctoritate Summi Pontificis: ergo non est Simoniaca, saltem de Jure Divino & Naturali. & ad *1. N. Ant.* nam beneficiati permutantes non sunt domini fundorum beneficialium, ex quibus percipiunt reditus, neque reddituum futurorum, quos nondum ceperunt, sed solum beneficiorum, seu tituli & juris percipiendi reditus, quod jus est spirituali officio

annexum, nec ista annexio ab Episcopo, minùs ab ipsis permutantibus, tolli potest; & quia aliud non habent, hoc jus spiritali annexum dant vel promittunt pro pecunia, atque ideo committunt Simoniam Juris Divini. *arg. can. 7. caus. 1. q. 3.* Certè hoc modo etiam vendibilia redderentur omnia beneficia sine Simonia, quia venditor protestari posset ac dicere, quòd solos redditus annuos à titulo abstractos vel jus ad illos vendat, jus verò & titulum beneficii donet: quod nemo facile admiserit. Ad 2. *C. Ant. N. Conf.* quia Ecclesiarum illarum Parochialium, quæ pleno jure fuerunt incorporatæ duobus Conventibus, fundi, ex quibus aliqui, ad unam Ecclesiam pertinentes, ferebant ampliores redditus, fuerunt aliquid merè temporale, ac insuper in Conventuum dominio, atque ideo facilè ostenditur, quòd merè temporale, nimirum ipsi fundi meliores, pecuniâ compensatum fuerit: econtra beneficiati nullius rei, quàm juris ac tituli beneficalis dominium habent, & ideo, si pro hoc paciscuntur de compensatione pecuniaria, conveniunt de temporali dando pro spiritali. Ad 3. *dist. Conf.* non est Simoniaca, si fiat autoritate Pontificis, jus ad fructus futuros, vel excessum fructuum, separantis à titulo spiritali, qui solus id potest. *C. Conf.* si fiat ab inferiore quocunque. *N. Conf.*

TITULUS XX.

De Feudis.

SUMMARIUM.

1. 2. 3. 4. *Quid & quotuplex sit Feudum.*
5. *Quibus modis acquiratur.*

6. 7.